

Аннотация

Студент 6-го курса Ель Алжи Омар.

Пэкер А. Й. доцент кафедры теории архитектуры Киевского национального университета строительства и архитектуры.

Формирования торгово-развлекательных центров как территориальных объектов.

В статье исследованы особенности формирования торговых центров как территориальных объектов. Представлена классификация. Сделан акцент на изучении основных закономерностей формирования и организации ТРЦ.

Ключевые слова: торгово-развлекательный центр, ТРЦ, территориальный объект, градостроительство

Annotation

Student of the 6th year El Alji Omar.

Packer A. Y. Associate Professor of the Department of Theory of Architecture Kyiv National University of Civil Engineering and Architecture.

Formation of trade and entertainment centers as territorial units.

The article deals with peculiarities of shopping centers. Presents a classification of the Mall from. The emphasis was placed on the study of the main regularities of the formation and organization of the shopping centres

Key words: shopping and entertainment center, urban planning

УДК 725.51

Поцелуєва Н. В.

*аспірантка Українського зонального науково-дослідного і проектного інституту по цивільному будівництву (ПАТ «КІЇВЗНДІЕП»), Київ, Мінрегіонбуд України
nataliya-potselueva@ukr.net, orcid.org/0000-0002-0756-1594*

КЛАСИФІКАЦІЯ НАРКОЛОГІЧНИХ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ ЗА ОСНОВНИМИ ОЗНАКАМИ

Анотація: у статті, вперше, представлена класифікація наркологічних реабілітаційних центрів за основними архітектурно-планувальними ознаками. Надаються пропозиції з планувальної структури наркологічного реабілітаційного центру, які в даний час знаходяться на стадії формування.

Ключові слова: класифікація, наркологічні реабілітаційні центри, класифікація за ознаками, тип наркологічних закладів.

Стан проблеми. У зв'язку зі збільшенням кількості наркозалежних, Кабінетом Міністрів України була розроблена «Стратегія державної політики щодо наркотиків на період до 2020 року» від 28 серпня 2013 р. № 735-р, яка зумовлена поширенням наркоманії та наркозлочинності в Україні за останні десять років. Нерозв'язання цієї проблеми призводить до заподіяння шкоди здоров'ю людини, негативного впливу на соціальну сферу, а також є загрозою національній безпеці держави. Стратегія базується на положеннях Конституції України, національного законодавства та на відповідних міжнародно-правових документах ООН, Ради Європи і ЄС, включаючи Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод, згідно з якою ніхто не може бути підданий катуванню, нелюдському чи такому, що принижує гідність, поводженню або покаранню, а також Конвенцію про захист прав та гідності людини у зв'язку з використанням досягнень біології та медицини, відповідно до якої лікування може проводитися лише за умови згоди пацієнта, яку він дав добровільно на підставі відповідної інформації.

Підвищена увага повинна приділятися питанням захисту прав людини і поваги до гідності пацієнтів, формуванню неупередженого ставлення до хворих, оскільки тільки за умови подолання стигматизації та дискримінації можна досягти значного підвищення ефективності лікування [1].

У зв'язку з цим, різко зростає потреба в будівництві та проектуванні наркологічних реабілітаційних центрів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивчення досвіду проектування та будівництва НРЦ виявило відсутність їх класифікації в науковій літературі. При цьому були вивчені та використані праці: Матвеева В. В.[2], Прокопенко О. В.[3], Целуйкіної О. В.[4], Малашенкової В. О.[5], в яких розглядається класифікаційна низка за ознаками для різних медичних закладів (спеціалізованих центрів, центрів професійно-трудової реабілітації та ін). Ці роботи дали змогу розробити автору пропозиції з класифікації НРЦ.

Формування цілі статті. На базі проведених досліджень, розробити класифікацію для наркологічних реабілітаційних центрів.

Виклад основного матеріалу досліджень. Лікування та реабілітація наркозалежних осіб, потребує нових підходів, а саме: сформулювати матеріально-технічну базу для лікування наркоманії в НРЦ; комплексного, інтегрованого застосування всіх компонентів лікувальної системи, їх взаємодії з опорою на доказово-обґрунтовану методику, забезпечення доступності медичного обслуговування, розширення можливостей лікування, альтернативного покаранню.

В результаті дослідження, стало визначено, що в Україні не всі наркологічні реабілітаційні центри проводять необхідні етапи лікування для пацієнтів, в зв'язку з відсутністю відповідних лікувальних приміщень.

На основі проведених досліджень та пошуковому проектуванню, автором було визначено склад приміщень НРЦ (Рис.1). До складу приміщень детоксикації повинні входити: маніпуляційна, палата інтенсивної терапії, кабінет лікаря-анестезіолога, кабінет нарколога, ординаторська, кабінет старшої медсестри, кабінет завідуючого відділенням. До приміщень підтримуючої терапії: кімната зберігання психотропних речовин, кімната старшої медсестри, санітарна кімната, кімната медсестри-господарки. Склад приміщень для реабілітації повинен складатися з: кабінету психотерапевта, кабінету психолога, кімнати індивідуальних робіт, кабінету нарколога, кабінету соціального робітника, кімнати групових занять.

В результаті проведення дослідження з'ясувалося, що початковий етап лікування такий, як детоксикація (цілий комплекс заходів, спрямований на знешкодження, знищення та виведення з організму отруйних речовин і продуктів їх розпаду) проводиться не в усіх наркологічних реабілітаційних центрах. Він проводиться в обласних, міських наркологічних лікарнях та диспансерах.

Хоча, не пройшовши цей основний і перший етап лікування, беззмістовно, переходити до наступного (другого) етапу – підтримуючої терапії, яка необхідна для усунення абстинентного синдрому.

Пацієнти, які пройшли тільки перший етап, зазвичай, через деякий час знову повертаються до вживання наркотиків. Третій етап – це реабілітація. А четвертим етапом є соціальна адаптація. Зрозуміло, що такі центри не можуть виконати всі необхідні завдання для повноцінного лікування пацієнтів.

Виходячи з цього, автором пропонується створення такого наркологічного реабілітаційного центру, в якому буде надаватися комплекс всіх необхідних медичних послуг. В центрі будуть об'єднуватися відділення діагностики, детоксикації, медикаментозної терапії, лікування та профілактики, а також всі види та етапи реабілітації.

У результаті проведених досліджень, всебічного аналізу функціонуючих наркологічних реабілітаційних центрів, пропонується класифікація за такими ознаками: за кількістю функцій, за місткістю, за принципом зведення, за композиційним рішенням, за конструктивним рішенням, за режимом експлуатації.

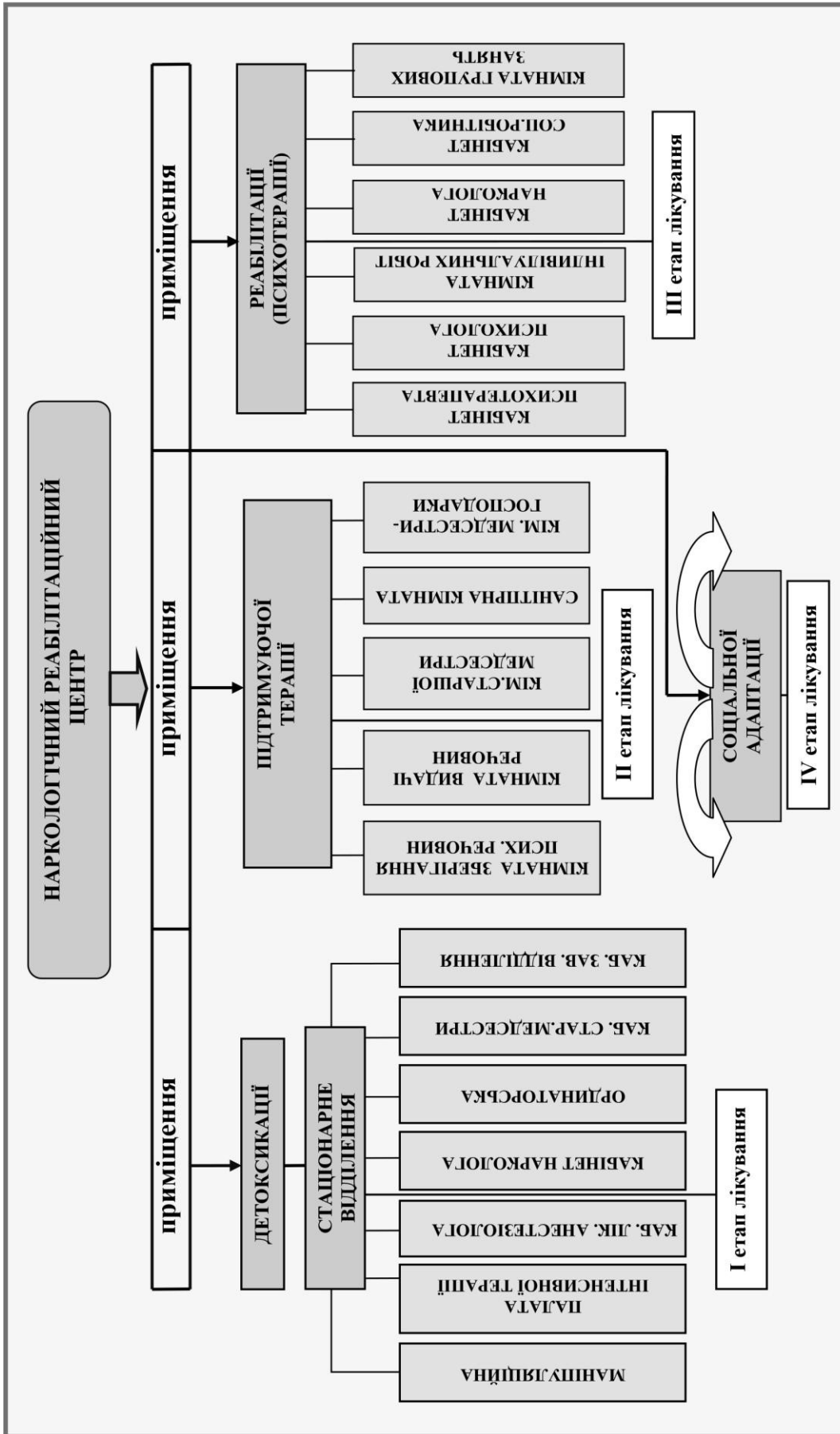

Рис.1 Склад приміщень наркологічних реабілітаційних центрів та етапи лікування наркозалежних

Отже, НРЦ можна класифікувати за такими ознаками (Рис.2):

За кількістю функцій НРЦ є: монофункціональними та поліфункціональними. К монофункціональним відносяться ті наркологічні реабілітаційні центри, які спеціалізуються на наданні психологічної допомоги. А поліфункціональні це ті центри, котрі проводять ще підтримуючу терапію та детоксикацію.

За місткістю НРЦ можна поділити на: малі, середні, великі. До малих відносяться - наркологічні реабілітаційні центри (до 20 ліжок), до середніх – центри, які містять (від 20 до 60 ліжок), до великих - (від 60 і більше ліжок). Закордонний та вітчизняний досвід проектування, будівництва та експлуатації НРЦ, показав різноманітну місткість в проаналізованих будівлях.

За принципом зведення НРЦ можна поділити на:

- новозбудовані – центри, які були побудовані по індивідуальному проекту починаючи з ХХ століття до теперішнього часу;

- реконструйовані – це будівлі, які були модифіковані в цілях зміни існуючих техніко-економічних показників і підвищення ефективності розширення функції та їх використання, геометричних розмірів для потреб наркологічних реабілітаційних центрів.

За композиційним рішенням будівлі наркологічних реабілітаційних центрів доцільно поділяти на:

- компактні – будуються на основі атріумних, зальних схем угруповання приміщень; вони економічні та мають функціональні зв'язки між приміщеннями;

- блочні – складаються з функціональних блоків, з'єднаних між собою переходами, або примикають один до одного (без переходів); ця композиційна схема найбільш гнучка, вона може бути представлена в безлічі варіантів;

- лінійні (протяжні) – формуються за допомогою коридорного, анфіладного угруповання приміщень та можуть бути виражені в декількох варіантах: Т, V, Н-подібні, хрестоподібні і т. ін.;

- периметральні – характеризуються розміщенням груп приміщень навколо відкритого двору, призначеного для відпочинку пацієнтів; така композиція досить щільна, навіть при більшій місткості центру;

- павільйонні – побудовані на розподілі приміщень або їх груп в окремих обсягах-павільйонах, пов'язаних між собою єдиним композиційним рішенням [6];

- комбіновані – сукупність двох, а можливо, і більш схем угруповань будівель наркологічних реабілітаційних центрів.

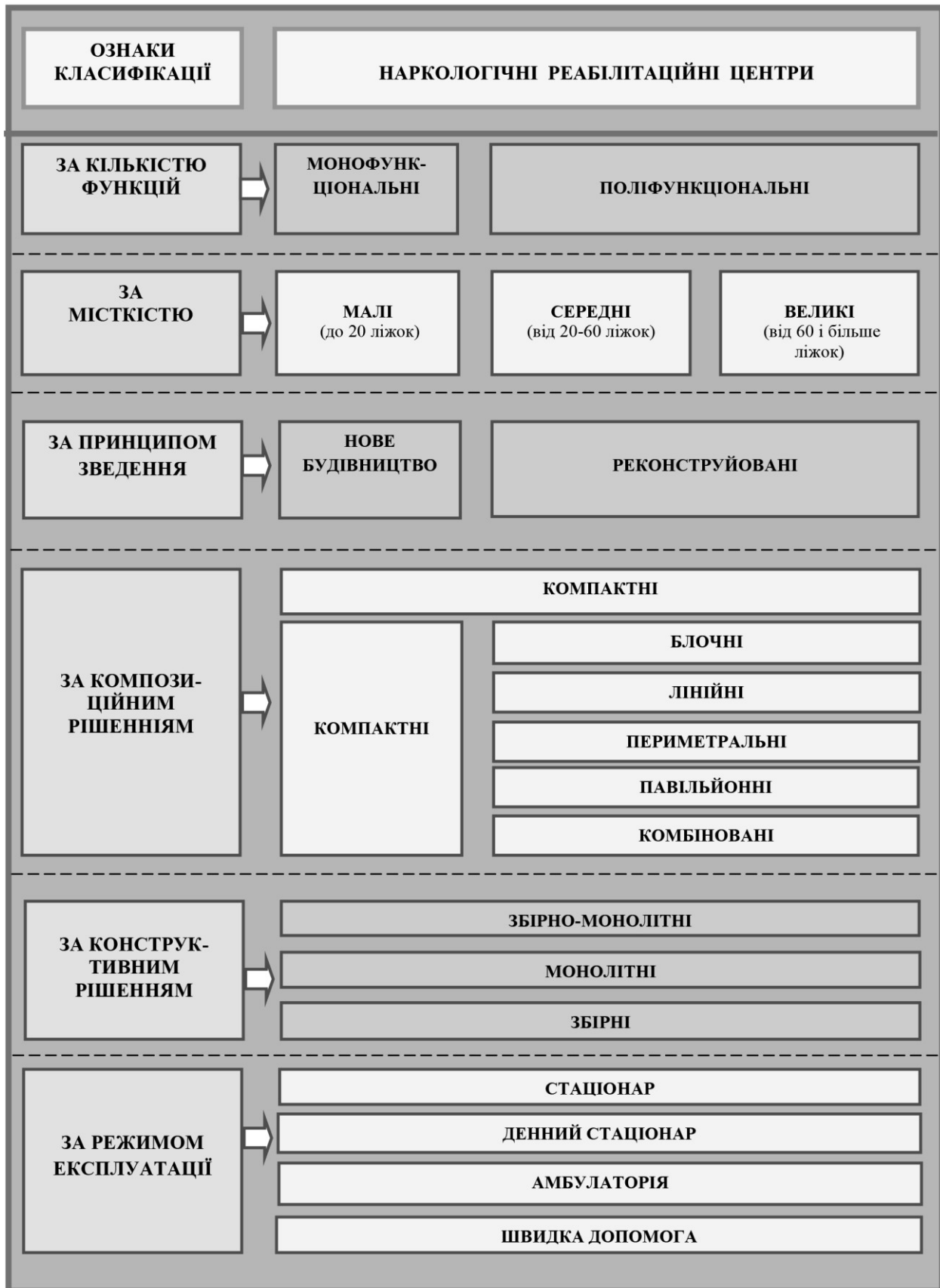

Рис.2 Класифікація наркологічних реабілітаційних центрів за основними ознаками

За конструктивним рішенням НРЦ бувають: збірно-монолітні, монолітні, збірні.

-збірно-монолітні – це такі заклади, які зроблені із поєднання збірних елементів і монолітного бетону, що укладається на місці будівництва. Збірно-монолітні конструкції часто застосовуються при будівництві наркологічних реабілітаційних центрів, бо не потребують спеціальної опалубки;

-монолітні – це такі НРЦ, які зроблені як єдине ціле (моноліт) безпосередньо на місці зведення закладу. Ці конструкції часто застосовуються у будівництві, тому що вони дозволяють робити різні конфігурації та застосовувати при великих експлуатаційних навантаженнях, а також при зведенні у сейсмічних районах;

-збірні – ці конструкції використовується для НРЦ, бо сприяють скороченню термінів будівництва, зниженню трудомісткості і вартості будівництва при одночасному підвищенні якості робіт. Збірні конструкції доцільно використовувати для центрів, в яких є повторюваність збірних елементів.

За режимом експлуатації НРЦ поділяються на: стаціонар, денний стаціонар, амбулаторію та швидку допомогу. Пропонується склад приміщень для надання наркологічної допомоги в наркологічних реабілітаційних центрах, це:

- стаціонар – передбачає забезпечення цілодобового медичного нагляду та лікування;

- денний стаціонар – передбачає медичне спостереження і лікування в денний час і не потребує цілодобового медичного спостереження та лікування;

- амбулаторія – означає не цілодобове медичне спостереження і лікування, в тому числі на дому;

- бригада швидкої допомоги – припускає виклик її додому для надання швидкої спеціалізованої медичної допомоги, або для надання її в транспортному засобі при медичній евакуації при виклику з будь-якого місця.

Висновки. В результаті досліджень, автором запропонована класифікація для наркологічних реабілітаційних центрів, яка складається за такими ознаками: за кількістю функцій, за місткістю, за принципом зведення, за композиційним рішенням, за конструктивним рішенням, за режимом експлуатації. Ці пропозиції будуть сприяти розвитку проектування та будівництва наркологічних реабілітаційних центрів в Україні.

Література

1. Про схвалення Стратегії державної політики щодо наркотиків на період до 2020 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2013 р. № 735-р / КМ України

2. Матвеев В.В. Методичні основи моделювання архітектурного середовища спеціалізованих центрів для сліпих та слабозорих дітей [Текст]: автореф. дис. канд. архітектури: 18.00.01. – Х.: ХНУБА. – 2017. – 21 с.
3. Прокопенко О.В. Принципи формування центрів професійно-трудової реабілітації інвалідів та інших маломобільних груп населення [Текст]: автореф. дис... канд. архітектури: 18.00.02/ О.В.Прокопенко ; Київський національний ун-т будівництва і архітектури. - К., 2007. - 20 с.
4. Целуйкіна О.В. Особливості формування архітектури медичних закладів (на прикладі міста Харкова) [Текст]: автореф. дис. ... канд. архітектури : 18.00.01 / Целуйкіна Ольга Володимирівна; Харків. нац. ун-т буд-ва та архітектури. - Харків, 2015. - 24 с.
5. Малашенкова В.О. Принципи архітектурно-планувальної організації реабілітаційних центрів для дітей з обмеженими можливостями [Текст]: автореф. дис. ... канд. архітектури: 18.00.02 / Малашенкова Вікторія Олександрівна; Київський національний ун-т будівництва і архітектури. - К., 2017. - 21 с.
6. Группировка помещений [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://studopedia.info/1-117757.html> – Название с экрана.

Аннотация

Поцелуева Н. В., аспирантка Украинского зонального научно-исследовательского и проектного института по гражданскому строительству (ПАО «КиевЗНИИЭП»), Киев, Минрегионбуд Украины.

Классификация наркологических реабилитационных центров по основным признакам.

В статье, впервые, представлена классификация наркологических реабилитационных центров по основным архитектурно-планировочным признакам. Предоставляются предложения о планировочной структуре наркологического реабилитационного центра, которые в настоящее время находятся на стадии формирования.

Ключевые слова: классификация, наркологические реабилитационные центры, классификация по признакам, тип наркологических заведений.

Abstract

Postgraduate, Potselueva N. V. Ukrainian Zonal Scientific and Research Design Institute of Civil Engineering,(PJSC «KyivZNIIEP»), Kyiv, Minregionbud of Ukraine.

Classification of drug rehabilitation centers by basic dominants.

In the article, for the first time, a classification of drug rehabilitation centers is presented for the main architectural and planning characteristics. Proposals are submitted on the planning structure of the drug rehabilitation center, which are currently at the stage of formation.

Keywords: classification, drug rehabilitation centers, classification by characteristics, type of narcological institutions.